

Hals
Arkiv

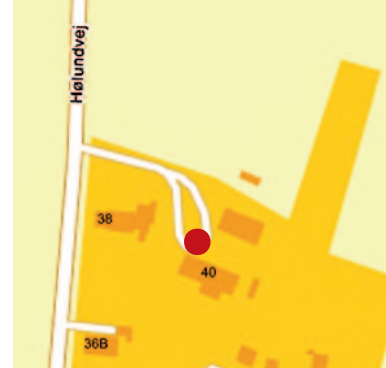
Huse i Øster Hassing Sogn

Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af en gruppe interesserede i Øster Hassings huse, bestående af Birthe Eriksen, Jens Winther Kjeldsen, Lotte Kock, Johanne og Kaj Pallisgaard og Jørgen T. Pedersen.

Redigeret af Klem Thomsen og Asbjørn Thomsen. Maj 2021.

Hølundvej 40

Øster Hassing By, matrikel 14a

Sommeren 1946, hvor Sylvest Jensen tog luft-fotografiet af Hølundvej 40, var der stadig tale om en helt traditionel strå-tækt 4-længet bondegård med stuehus i bindingsværk.

Foto:
Sylvest Jensen,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B12847.

I 1833, tinglæst 1835, sælger selvejergårdmand Lars Jensen sin gård til sønnen Søren Larsen. Gården angives da at have et hartkorn ¹⁾ på 1 tønne og 7 skæpper, men denne vurdering er efter den gamle matrikel ²⁾. Samtidig kommer Lars Jensen og hustru på aftægt ³⁾ på stedet.

Søren Larsen Gaden dør den 2. december 1854, 47 år gammel. Den 11. juli 1855 gifter den 26-årige ungkarl Poul Larsen sig med den 46-årige enke efter Søren Larsen, Malene Jensdatter. Og den 26. oktober 1855 møder det nygifte par op i tinglysningens retten. Først får enken Malene Jensdatter adkomsten ⁴⁾ til stedet ved fremvisning af skifteattest. Dernæst får Poul Larsen adkomsten ⁵⁾ til stedet ved fremvisning af vielsesattest.

Malene Jensdatter dør 1862, og nu er det Poul Larsens tur til at gifte sig med en yngre model, og han gifter sig med den 22 år yngre Maren Thomasdatter.

1) Hartkorn betyder egentlig "hårdt korn", altså brødkorn, men tidligere var tønne hartkorn en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). Dengang al betaling foregik som byttehandel med konkrete varer var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede sig til at sammenligne alle varer med værdien af det såkaldte "hårde korn" eller *hartkorn*. Hartkorn målt i tønner (ikke at forveksle med tønner land). 1 tønne = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.

2) Gamle og nye matrikler - Danmark er blevet matrikuleret flere gange, således i 1644 og 1688. De tidlige matrikler blev imidlertid ikke vedligeholdt med hensyn til forandringer i ejendomsforholdene, og efter udskiftningen i slutningen af 1700-tallet var der behov for udarbejdelsen af en ny matrikel, og det skete i 1844.

Den samlede ejendom havde altså før matriklen i 1844 et hartkorn på 1 tønne og 7 skæpper. Formålet med en matrikel er i øvrigt at have et grundlag for skatteudskrivning.

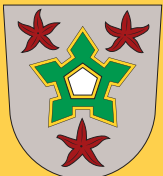
3) Aftægt - er betegnelsen for en aftale, hvorefter en ny ejer (eller fæster) af en ejendom forpligter sig til at underholde den tidligere ejer og hans ægtefælle, så længe de lever. Sådanne aftaler var meget udbredte. Det aftalte underhold blev oftest fastsat ved en aftægtskontrakt, som nærmere bestemte ydelsernes art: bolig og naturalydelse som fødevarer og brænde samt tidspunktet for levering. Aftægtskontrakten blev som oftest tinglyst på ejendommen. I dette tilfælde er den skrevet ind i skødet.

4) Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en ret til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, fx et skøde på en fast ejendom, kaldes et adkomstdokument. Dette kan være en skifterattsattest eller et skøde.

5) Kvindens stilling som berettiget eller forpligtet kan gennem tiderne udledes af den lovgivning, som afspejler familiernes og slægternes forhold. De europæiske retssystemer har siden antikken fastholdt, at en hustru var underlagt mandens værgemål i økonomiske og processuelle forhold. Enker var derimod ofte stillet meget lig mænd i formueretlig henseende. Dette gjaldt også i Danmark.

Ugifte kvinder opnåede allerede i 1857 ligestilling med mænd vedrørende økonomisk råderet, arv og adgang til næringsudøvelse, mens en gift kvinde først i 1925 opnåede fuld ligestilling med sin ægtemand.

Derfor kan ægtemanden Poul Larsen med fremvisning af vielsesattesten overtage adkomsten af ejendommen.

Hals Arkiv

Da Hølundvej 40 igen blev fotograferet fra luften i 1961 var det gamle stuehus blevet erstattet med en ny teglbygning.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B14805.

Stuehuset på Hølundvej 40 - nu uden avlsbygninger - fotograferet midt i 1970'erne med børnene, Michael, Karsten og Lisbeth Nielsen fra Hølundvej 38 i forgrunden.

Foto:
Hals Arkiv, B13230.

1900

I 1900 sælger Poul Larsen til Christian Larsen. Samtidig bliver 3 parceller stykket fra matr. nr. 14, som herefter kommer til at hedde 14a. Matr. nr. 14d er ikke en del af nævnte handel, mens de 2 øvrige udstyknings, matr. nr. 14b og 14c, sælges af Christian Larsen i 1914.

Lars Christian Larsen bliver også i 1900 gift med Jensine Kristine Marie Kristen, og parret flytter ind i huset på Hølundvej 40.

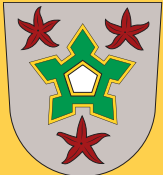
Efterhånden kommer der også børn i huset, Marie i 1901, Kathrine i 1905 og Thomas i 1908.

1935

I 1935 sælger Christian Larsen stedet på Hølundvej 40 til Jørgen Bøcker.

Ved folketællingen i 1940 er den ugifte Jørgen Bøcker at finde på gården sammen med husbestyrerinden Nelly Jacobsen. Han bliver senere gift med Helga.

*Det nye stuehus
Hølundvej 40
fotograferet i
foråret 2019.*

*Foto:
Ove Jakobsen,
Hals Arkiv, B14913.*

*Garage og
beboelse fra
1998 på
Hølundvej 40
fotograferet i
foråret 2019.*

*Foto:
Ove Jakobsen,
Hals Arkiv, B14914.*

Helga Bøcker dør i 1987 og Jørgen Bøcker i 1993; begge begravnes på Øster Hassing kirkegård. Den 12. maj 1993 bliver afholdt offentlig skiftebehandling efter ægteparret, som ingen børn havde.

1993

I 1993 køber Tove Føns Nielsen stedet på Hølundvej 40. Det ser ikke ud til, at huset har været beboet i hendes ejer tid.

Umiddelbart før hun sælger huset, søger hun om tilladelse til at rive det gamle stuehus

ned og bygge nyt; og med tilladelsen i hånden kan hun sælge.

1997

I 1997 overtager Erik Kristensen og Lone Kristensen stedet på Hølundvej 40, og de bygger nyt stuehus, som står klar i 1998.

Stedet består nu af matrikelnumrene 14a og 70v.

Parret har børnene Lise, Thomas og Tobias.

2008

I 2008 overtager Peter Geert Aas og Lotte Geert Aas stedet.

Peter er seniorsergent og arbejder ved Hjemmeværnet mens Lotte er mekaniker hos militæret.

Parret får tvillingerne Sarah og Simon i 2011 og Lucas i 2015.

I dag (april 2019) består ejendommen kun af matr. nr. 14a, så formentlig er matr. nr. 70v lagt ind under 14a.

Ejendommen har et jordtiliggende på 15.000 m².

